

XÂY DỰNG BỘ CÂU HỎI ĐÁNH GIÁ THEO CHUẨN KĨ NĂNG TRONG DẠY HỌC MÔN THỰC TẬP KĨ THUẬT MAY 1 TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ - KĨ THUẬT VINATEX TP. HỒ CHÍ MINH

THS. DINH THỊ THU THỦY

1. Đặt vấn đề

Chất lượng dạy học mỗi môn học phải được kiểm tra, đánh giá thường xuyên. Kiểm tra, đánh giá giúp người dạy và người làm công tác quản lí có dịp nhìn lại hiệu quả công việc của mình. Chất lượng của môn Thực tập kĩ thuật may (TTKTM) 1 tại Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật (KTKT) Vinatex TP. HCM cũng cần được kiểm tra, đánh giá theo những tiêu chuẩn nhất định. Vận dụng Tiêu chuẩn kĩ năng nghề của Tổng cục Dạy nghề ban hành năm 2009, tác giả đã tiến hành đánh giá môn TTKTM 1 tại Trường Cao đẳng KTKT Vinatex TP. HCM. Tuy nhiên, khi vận dụng đã xuất hiện nhiều lúng túng và khó khăn. Vì vậy, tác giả đã đề xuất các yêu cầu xây dựng bộ câu hỏi giúp cho việc đánh giá được chính xác và khoa học hơn.

2. Các yêu cầu xây dựng bộ câu hỏi

2.1. Việc kiểm tra, đánh giá môn học phải bắt đầu từ nhận thức đúng đắn về vị trí môn học TTKTM 1

Theo chương trình môn học hệ cao đẳng ngành công nghệ may và ngành thiết kế thời trang tại Trường ĐKTKT Vinatex TP. HCM, môn TTKTM 1 là môn cơ bản, là kĩ năng quan trọng đầu tiên trong khối kiến thức ngành, SV sẽ được học môn này sau khi đã được học phần lí thuyết môn Kỹ thuật may 1.

Để đánh giá đúng đắn chất lượng đào tạo của môn TTKTM 1, trong quá trình xây dựng bộ câu hỏi chúng ta phải bám sát vào mục tiêu cụ thể của môn học.

2.2. Mục tiêu cụ thể của môn học

Chương trình môn học gồm 5 chương, được tác giả sắp xếp thành 5 bài để thuận tiện cho việc xây dựng bộ câu hỏi. Các mục tiêu cụ thể của môn học

Bảng 1: Thống kê các mục tiêu cụ thể của môn học

Bài thực hành	Mục tiêu
Bài 1: Thực hành đường may cơ bản và thao tác bố trợ	- May lược, vắt lai, thùa khuy, đính nút, đính bo đạt yêu cầu. - May đường thẳng, đường gấp khúc, đường cong đúng kĩ thuật. - Đường may can, may lộn, may diều, may cuốn, viền đẹp, viền bọc mép đúng yêu cầu kĩ thuật, đúng thời gian và đảm bảo vệ sinh công nghiệp sản phẩm.
Bài 2: Thực hành may các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo	- Liệt kê được cấu trúc của túi ộp, túi ộp có nắp, thép tay, bát tay, cổ sơ mi, cổ danton, cổ lá sen. - Trình bày được quy trình may của túi ộp, túi ộp có nắp, thép tay, bát tay, cổ sơ mi, cổ danton, cổ lá sen. - May được túi ộp, túi ộp có nắp, thép tay, bát tay, cổ sơ mi, cổ danton, cổ lá sen đạt yêu cầu kĩ thuật, đúng thời gian quy định và đảm bảo vệ sinh công nghiệp sản phẩm.
Bài 3: Thực hành may các bộ phận chủ yếu của sản phẩm quần tây	- Liệt kê được cấu trúc của túi ngang, túi xéo, túi dọc, túi cơi, túi hai viền, cửa quần, lưng quần. - Trình bày được quy trình may của túi ngang, túi xéo, túi dọc, túi cơi, túi hai viền, cửa quần, lưng quần. - May được túi ngang, túi xéo, túi dọc, túi cơi, túi hai viền, cửa quần, lưng quần đạt yêu cầu kĩ thuật, đúng thời gian quy định và đảm bảo vệ sinh công nghiệp sản phẩm.
Bài 4: Thực hành may các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo jacket	- Liệt kê được cấu trúc của túi cơi, túi 2 viền, túi khóa kéo, bo tay, bo lai. - Trình bày được quy trình may của túi cơi, túi 2 viền, túi khóa kéo, bo tay, bo lai. - May được túi cơi, túi 2 viền, túi khóa kéo, bo tay, bo lai. đạt yêu cầu kĩ thuật, đúng thời gian quy định và đảm bảo vệ sinh công nghiệp sản phẩm.
Bài 5: Thực hành may các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo veston	- Liệt kê được cấu trúc của túi cơi, túi 2 viền, cổ áo, đường mở. - Trình bày được quy trình may của túi cơi, túi 2 viền, cổ áo, đường mở. - May được túi cơi, túi 2 viền, cổ áo, đường mở đạt yêu cầu kĩ thuật, đúng thời gian quy định và đảm bảo vệ sinh công nghiệp sản phẩm.

được tác giả thống kê trong bảng 1.

Để bộ câu hỏi đánh giá đảm bảo giá trị và độ tin cậy thì các thao tác nghề kĩ thuật may 1 cần được cụ thể hóa theo chuẩn kĩ năng phân tích nghề DACUM

2.3. Phân tích nghề Kĩ thuật may 1 (phân tích nghề DACUM)

Căn cứ vào mục tiêu cụ thể của từng bài, tác giả đặt ra nhiệm vụ trong bảng phân tích nghề, còn các mục tiêu được thiết lập thành các công việc cụ thể. (Xem bảng 2)

Kết quả phân tích nghề DACUM cho thấy các công việc cụ thể của các bài thực hành được xây dựng thành các bảng kiểm đánh giá quy trình tương ứng mà nội dung của bảng kiểm đánh giá quy trình này chính là các tiêu chí được tác giả bám sát theo tiêu chuẩn kĩ năng nghề sản xuất hàng may công nghiệp của Tổng cục Dạy nghề.

2.4. Tiêu chuẩn kĩ năng nghề Sản xuất hàng

may công nghiệp của Tổng cục Dạy nghề (TCDN)

TIÊU CHUẨN THỰC HIỆN CÔNG VIỆC^(*)

Tên công việc: May tra cổ áo có chân
Mã số: D15

1. Mô tả công việc

- May tra cổ vào thân áo may mí cổ áo, đảm bảo đúng vị trí, đúng thông số kích thước, yêu cầu kĩ thuật kiểm tra và làm sạch sản phẩm sau khi may.

2. Các tiêu chí thực hiện

- May tra cổ vào thân, may mí chân cổ đúng vị trí, đúng đường sang dấu;
- Đường may đúng quy cách, chắc chắn, êm phẳng;

- Đảm bảo đúng định mức sản phẩm theo quy định của doanh nghiệp

3. Các kĩ năng và kiến thức thiết yếu

3.1. Kĩ năng

- May tra cổ đúng vị trí đúng đường sang dấu,

Bảng 2: Phân tích nghề kĩ thuật may 1

Nhiệm vụ	Công việc						
	A1	A2	A3	A4	A5		
A. May tay	A1 May lược	A2 Vắt lai	A3 Thùa khuy	A4 Đính nút	A5 Đính bọ		
B. May trên giấy	B1 May đường thẳng	B2. May đường gấp khúc	B3 May đường cong				
C. May trên vải	C1 May đường thẳng	C2 May đường gấp khúc	C3 May đường cong				
D. Đường may máy cơ bản	D1 Đường may can	D2 Đường may lộn	D3 Đường may điều	D4 Đường may cuốn	D5 Đường may viền đẹp	D6 Đường may viền bọc	
E. May các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo	E1 May túi ốp	E2 May túi ốp có nắp	E3 May thép tay	E4 May và tra bát tay	E5 May cổ sơ mi	E6 May cổ danton	E7 May cổ lá sen
F. May các bộ phận chủ yếu của sản phẩm quần âu	F1 May túi ngang	F2 May túi xéo	F3 May túi dọc	F4 May túi cơ	F5 May túi 2 viền	F6 May cửa quần	F7 May và tra lưng
G. May các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo jacket	G1 May túi cơ	G2 May túi 2 viền	G3 May túi khóa kéo	G4 May bo tay	G5 May bo lai		
H. May các bộ phận chủ yếu của sản phẩm áo veston	H1 May túi cơ	H2 May túi 2 viền	H3 May cổ áo	H4 May đường mở			

^(*) Tổng cục Dạy nghề (2009), *Tiêu chuẩn kĩ năng nghề Sản xuất hàng may công nghiệp*.

đảm bảo cân đối;

- May mí cổ áo đều, êm phẳng, đầu chân cổ bám sát;

- May các đường may trên máy may 1 kim đảm bảo đúng mật độ mũi may bền chắc, êm phẳng.

3.2. Kiến thức

- Mô tả được cấu trúc hình dáng của các kiểu cổ áo chân;

- Trình bày được trình tự các bước may cổ áo chân;

- Giải thích được tính chất cơ lí của nguyên vật liệu có liên quan đến việc lựa chọn phương pháp may;

- Xác định được quy cách và yêu cầu kĩ thuật khi triển khai may tra cổ áo.

4. Các điều kiện thực hiện công việc

- Bản cổ, chân cổ đã may cặp ba lá;

- Các chi tiết đã được sang dấu;

- Máy may 1 kim, kéo, bảng tiêu chuẩn kĩ thuật của cổ áo chân

5. Tiêu chí và cách thức đánh giá

Bảng 3: Tiêu chí và cách thức đánh giá

Tiêu chí đánh giá	Cách thức đánh giá
<ul style="list-style-type: none"> - Cổ được may vào thân đảm bảo đúng thông số, quy cách, cân xứng. - Đường may mí cổ áo đều, êm phẳng. - Đường may đúng quy cách chắc chắn, êm phẳng. - Thao tác may trên máy 1 kim thành thạo. - Đảm bảo định mức sản phẩm theo quy định. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kiểm tra sự cân đối giữa hai đầu chân cổ, họng cổ, độ êm phẳng của đường may tra. - Kiểm tra độ êm phẳng, độ đồng đều của đường may mí, độ bám sát của đầu chân cổ. - Kiểm tra sản mật độ mũi may theo quy cách và độ bền chắc của sản phẩm sau khi may. - Quan sát trực tiếp người thực hiện. - So sánh với định mức quy định.

Ví dụ: dựa vào *Tiêu chuẩn thực hiện công việc của may tra cổ áo có chân*, Tổng cục Dạy nghề đã đưa ra "tiêu chuẩn thực hiện công việc" gồm các nội dung:

1) Mô tả công việc; 2) Các tiêu chí thực hiện; 3) Các kĩ năng và kiến thức thiết yếu; 4) Các điều kiện thực hiện công việc; 5) Tiêu chí và cách thức đánh giá kĩ năng.

2.5. Kết quả

Từ những cơ sở trên, tác giả đã xây dựng được 40 bảng kiểm đánh giá quy trình cho môn TTKTM 1, và đưa vào thử nghiệm trong học kì 1 năm học 2012-2013. Đối tượng thử nghiệm là 2 lớp CĐ11T1A gồm 23 SV, CĐ11T1B gồm 24 SV.

3. Kết luận

- Tác giả xây dựng bộ câu hỏi đánh giá theo

chuẩn kĩ năng cho môn TTKTM 1 tại Trường CĐKTKT Vinatex TP.HCM dựa vào các cơ sở đã nêu như: vị trí môn học, mục tiêu cụ thể của môn học, phân tích nghề DACUM, tiêu chuẩn kĩ năng nghề của Tổng cục Dạy nghề¹.

Quá trình xây dựng bộ câu hỏi đòi hỏi người nghiên cứu phải nắm vững lí luận và kĩ thuật xây dựng bộ câu hỏi mà phương pháp luận nghiên cứu khoa học đã chỉ ra.

- Về mặt thực tiễn, việc ra đời bộ câu hỏi đánh giá theo chuẩn kĩ năng cho môn TTKTM 1 tại Trường CĐKTKT Vinatex TP.HCM là một cố gắng đáng kể của giảng viên, bộ câu hỏi đánh giá kĩ năng trở thành một công cụ hữu ích, giúp cho việc đánh giá môn học được thuận lợi.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, *Quyết định 09/2008/QĐ - BLĐTBXH về việc ban hành Quy định nguyên tắc, quy trình xây dựng và ban hành tiêu chuẩn kĩ năng nghề quốc gia.*

2. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, *Quyết định 699/QĐ-LĐTBXH năm 2010 phê duyệt dự án Tăng cường kĩ năng nghề do Bộ trưởng ban hành*

3. Đặng Thành Hưng (2000), *Dạy học hiện đại lí luận biện pháp kĩ thuật*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.

4. Khoa Công nghệ may (2011), *Giáo trình Kĩ thuật may*, Trường Cao đẳng Kinh tế - Kĩ thuật Vinatex TP.HCM.

5. Tổng cục Dạy nghề (2009), *Tiêu chuẩn kĩ năng nghề Sản xuất hàng may CN.*

6. Nguyễn Đức Trí (Chủ biên) (2005), *Chương trình chi tiết bồi dưỡng phương pháp dạy học đào tạo nhân rộng*, Bộ Lao động - Thương binh và xã hội - Tổng cục Dạy nghề - Dự án giáo dục kĩ thuật và dạy nghề VTEP, Hà Nội.

SUMMARY

The General Department of Vocational Training issued vocational skill criteria of technical economic branches from 2009 so the author can apply these criteria into assessing the subject Sewing Technique 1 Practice at the Vinatex Economic Technical College of Hochiminh city. However, there were much difficulties when applying these criteris. The author also suggested requirements of questionnaire development in the process of testing and evaluating this subject, with the aim to get scientific and exact assessments.

¹ Tổng cục Dạy nghề (2009), *Tiêu chuẩn kĩ năng nghề Sản xuất hàng may công nghiệp*